

SURINAAMSCHE GOVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD. COURANT EN

Gouvernements- Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1853.

21 Maart. Van de slavin *Rachel*, geboren in 1794, moedersnaam onbekend; toebehoorende aan G. Schepers.

» » Van de slavin *Josephina*, geboren in 1840, dochter van *Christina*, toebehoorende voor den vrijdom aan A. S. A. van Meijer.

» » Van het slavenkind *Egbert Rudolph*, geboren in 1852, zoon van *Santje*, toebehoorende aan F. Machielse.

» » Van de slavin *Koba*, geboren in 1797, moedersnaam onbekend toebehoorende voor den vrijdom aan W. W. van de Leuv.

De Gouvernements-Secretaris,
A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Derde afkondiging.

Gouvernements- Secretarie.

Paramaribo, den 25 Maart 1853.

Bij Gouvernements-resolutie van den 22n. dezer maand No. 385, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, aan den Heer J. H. E. Kolonialen Ontvanger en Betaalmeester, provisioneel belast met de functien van *Administrateur van Financien*, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslag verleend, in te gaan met 10. April e. k., zijnde daarbij tevens bepaald, dat de heer A. A. Th. de Man, benoemd *Administrateur van Financien*, als zoodanig met evengemelden datum zal in functien treden.

De Gouvernements-Secretaris,
A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Gouvernements- Secretarie.

Paramaribo, den 25 Maart 1853.

Bij Gouvernements-resolutie van den 24n. dezer Maand No. 394, zijn, onder de nadere goedkeuring des Konings, benoemd:

10. Op het Bureau van den *Administrateur van Financien*:
Tot *Hoofd-Kommissie*, de heer C. E. Hoemann, tot dusverre 1e. Assistent bij den Kolonialen Ontvanger en Betaalmeester.

20. Tot *Kolonialen Ontvangeren Betaalmeester*, de Heer A. Wildeboer, tevens *Commissaris en Secretaris der Bank*, en

30. Tot *Hoofd Assistent op het kantoor van den Kolonialen Ontvanger en Betaalmeester*, de Heer J. Ellis, tevens *Secretaris bij het Collegie van Commissarissen voor het Departement der Onbeheerde Boedels*, een en ander intgaan met 10. April e. k.

De Gouvernements-Secretaris,
A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Gouvernements- Secretarie.

Paramaribo, den 25 Maart 1853.

Bij Gouvernements-resolutie van den 23n. dezer maand No. 391, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, aan den Heer J. G. Meurs, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslag verleend als 1e. Luitenant bij het *Bataillon Schutterij van Paramaribo*.

De Gouvernements-Secretaris,
A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Gouvernements- Secretarie.

Paramaribo, den 25 Maart 1853.

Ten verzoeken van Mevrouw *Johanna Sander*, wordt bij deze van haar voorgenomen vertrek uit de Kolonie aankondiging gdaan. [4651]

De Gouvernements-Secretaris,
A. KIKKERT SCHOTBORGH.

De Gouvernements-Secretaris, belast met de administratie van het *Etablissement Batavia*, als daartoe geautoriseerd door Zijne Excellentie den Gouverneur zal, onder de nadere goedkeuring van het Bestuur, aan den minst inschrijvende aanbesteden, de levering van diverse artikelen ten behoeve van het *Etablissement* voornemen, de bus der inschrijvingbiljetten zal op de Gouvernements Secretarie, alwaar eene specifieke lijst dier benodigdheden is aangeplakt, geligt worden op Zaterdag den 9 April e. k. des middags ten 12 ure; zullende de monsters mede aldaar, vóór of uiterlijk op den 7 dierzelfde maand, moeten bezorgd worden.

Paramaribo, den 25 Maart 1853.

De Gouvernements-Secretaris voornoemd,
A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Burgerlijke Stand.

Paramaribo, den 25 Maart 1853.

Op heden zijn in ondertrouw opgenomen:

Henry George Beverleij
en
Johanna Elisabeth Francina
Steglich.

Marius Pieter André Yvel

Henriette Margaretha Rosalina
Lenaar.

Eenige afkondiging, als zullende deze beide huwelijken bij anticipatie worden voltrokken.

Joseph Jacob de Vries

Sara Dürkheim, weduwe Abraham Barend de Vries Junior.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,

H. J. RAATGEVER.

Eerste afkondiging.

Politie.

Gedurende de afgelopen week is bij de Politie opgaaf gedaan, dat zich uit de stad en hare omstreken verwijderd hebben:

10. Op den 19den Maart 18. de slaaf *Christiaan*, aankomende H. Stenhuys Jr.

20. Idem, de slaaf *Adriaan*, aankomende M. P. Kuen.

30. Op den 21sten, de slaaf *Marius*, aankomende J. H. C. Wolff.

40. Op den 22sten, de slavin *Semica*, aankomende J. Robinson.

50. Op den 23sten, de slavin *Truitje*, aankomende G. A. Park,

terwijl van de opgegevene bij vorige aankondiging nog afwezig zijn:

10. De slaven *Jacob Laurens*, *Present en Jacob*, aankomende de wed. H. J. Braam, doch werkende op de plant *Montresor*.

20. De slaaf *Buonaparte*, aankomende den Boedel D. B. de Mequita.

Elk en een iegelijk wordt ernstig aangemaand, om voorzeide slaven niet optehouden, te huisvesten of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoodanige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5. Februarij 1834, G. B. No. I vastgesteld.

Paramaribo, den 25 Maart 1853.

De Procureur Generaal,
J. A. LISMAN.

Transporten.

Den 22 Maart 1853. Johannis Helb aan J. Frouin, van de helft in het Huis en Erf aan de Hofstraat, N. W. La. E No 170 O. W. La. D No. 755.

Den 25sten. Anton Adolf Gehrels aan H. G. Beverlij, van de Plant *Tourtonne* c. a. aan de Boonkreek.

Paramaribo, den 25 Maart 1853.

De waarnemende Griffier bij het Gerechtshof,

(4328] MARTINI VAN GEFFEN.

OUDE en VOOGDEN, welke verslangten mogten hunne kinderen of Pupillen gratis onderwijs te doen genieten, worden uitgenoodigd daarvoor, uiterlijk vóór den 31sten dezer, bij den Ondergeteekende eene schriftelijke aanvraag in te zenden, vergezeld van een behoorlijk bewijs van onvermogen, met vermelding te

vens van den naam, den ouderdom en de woonplaats der kinderen; wordende zij wijders verzocht, met voornoemde hunne Kinderen of Pupillen, op Zaterdag den 2den April e. k., des morgens ten 8½ ure, ten huize van den Ondergeteekende te willen tegenwoordig zijn.

De Commissie van Onderwijs bevindt zich in de onaangename verplichting Ouders, en Voogden te waarschuwen, dat, ten einde misbruiken te voorkomen, op het bewijs van onvermogen, bijzonder zal worden gelet.

Paramaribo, den 23 Maart 1853.

Namens de Commissie voornoemd:

Het Lid, speciaal belast met het toezigt over de Stadscholen, enz.
BARNET LIJON.

Benodigd voor de Gouvernements-Plantage Catharina Sophia c. a.:

Diverse ARTIKELEN.

De bus der Inschrijvings-biljetten ter Gouvernements Secretarie, alwaar eene specifieke lijst is aangeplakt, zal geligt worden op Zaterdag den 26 dezer, des middags ten 12 ure.

Paramaribo, den 24 Maart 1853.

De Beheerder van voornoemde Plantage,

WM. HUMPHREYS.

De Commissaris en Secretaris der P. W. I. Bank zal op den 10 Mei e. k. door den Vendumeester J. K. Favereij in het openbaar doen verkoopen, den grond *L'HEMITEGE*, gelegen aan de *Wanica Straat* in de nabijheid van den post *Poelepantje*; zijnde dezelve zeer geschikt voor kost en kweek.

Paramaribo, den 25 Maart 1853.

De Commissaris en Secretaris voornoemd,
A. WILDEBOER.

Omwentelingen in de Scheepvaart.

Zeilschepen—Stoombooten—Luchtschepen.

Niemand behoeft er zich over te verwonderen, dat nieuwe uitvindingen bij het groote publiek op verschillende wijzen worden beschouwd. De meeste lieden hebben het oude lief, omdat zij er zich gemakkelijk bij bevinden. Al wat die rust verstoort, is niet zoo in eens welkom. Daarenboven eischt het nieuwe dikwijls veel moeite, althans in den beginne, en veelal schijnt daardoor het voordeel dat men gewoon is te genieten, ernstig bedreigd. Men houdt alzoo het oude zoolang vast als maar eenigzins mogelijk is en zegt gewoonlijk: *»laat anderen eerst eens leergeld geven!»*

En inderdaad — de koopman mag ook wel zwaarigheden opperen ten aanzien van zaken en plannen, wier waarde en gevolgen hij geenszins kan berekenen. Voorzigtigheid is hier verstand. Maar al te keuren is het vooroordeel, dat eigensinnig het nieuwe en zelfs het nieuwe dat aanvankelijk praktisch het nut geeft wat de theorie daarvan beloofde, veracht en verwerpt. En dit doen soms lieden, wier blik te beperkt is om eene zaak geheel te overzien of wier verstand zelfs te zwak is, om een der onderdeelen te hevangen!

De handel en scheepvaart heeft zich echter al lang van de teugels, haar door bekrompene opvatting of gehechtheid aan het oude aangelegd, ontrouwen en de revolutie daarin gedurende eene menschen leeftijd voorgevallen, zijn nog op verre na niet gesloten.

Men mag zich zelfs in de naaste toekomst, nog op menigerlei nieuws, dat tevens praktisch goed is, voorbereiden.

De stoombooten, de electriche telegrafen, de stoomwagens, hadden in den beginne met veel vooroordeel te kampen. De een zeide

»er komt niets goeds uit voort.» De andere vond ze zelfs »onbetamelijk.» En toch kwam de wereld er toe! Zij wilde halstarrig voort op den weg der snelheid. Verbazend zijn de schreden die de natuur-wetenschappen gedurende de jongste 50 jaren hebben gemaakt en natuur-onderzoekers zeggen, dat er nog geheel andere dingen te wachten zijn. Onberekenbaar zijn de voordeelen, die de menscheit — is het nut, dat industrie, handel en scheepvaart, aan de natuurwetenschappen hebben te danken. Zij gaven den aanstoot en de mannen der praktijk moeten haar, zij het ook tegen wil en dank, volgen. De dingen zijn nu eenmaal zoo door een gevlochten en aan elkander geschakeld, dat een op zich zelve staand individu het niet meer in zijne magt heeft, om zijn eigen werkkring te bepalen, met: *»Zoo wil ik het en zoo zal het zijn!»* Integendeel — Omstandigheden en de gesteldheid van zaken, schrijven hem nu voor: *»Zoo moet het zijn, wijl dit of dat zoo is!»* Niemand kan zich daartegen verzetten, als hij zelf niet in beteekenis wil dalen of zijn ondergang niet wil berokkenen.

Het oude en het bestaande heeft in het practische leven slechts zoo lang waarde, als het verkieslijk is boven hetgeen bestaat. Treedt er iets beters tegen op, dan verliest het van die waarde. Met hoeveel angst zag men de eerste spoorweg-rails leggen! Toen Frederik List — een oecoonoom van den eersten rang, die in Engeland en Amerika eene practische opvoeding erlangde en zijn adelaars blik aldaar scherpte — toen die geniale man vóór 30 jaren de voordeelen van een Duitsch spoorweg-systeem aan een hoog geplaatst ambtenaar ontvouwde, antwoordde deze: *»zijn de Engelschen zoo dol, om hun goudgeld op den weg te grabbel te werpen, men late hen dan doen; immers daar heeft de administratie door straatwegen en snelposten, het mogelijke gedaan.»* En wat gebeurde er? Tien jaren later ging Duitschland, en dat wel met verwonderlijken ijver, aan het leggen van spoorwegen! Belgie had ook de stem van List gehoord en verstands genoeg, om al dadelijk zijne groote steden in een spoorweg-net te brengen. Ook de stoombooten vonden eerst tegenstand, maar openden toch, even als alle degelijk nieuws, de baan en nu hebben zij den wereldhandel geheel van gedaante veranderd.

Het gaat in den handel gedeeltelijk als in de nijverheid. Is deze van groote beteekenis, dan rust zij op groot kapitaal en op *»stoom»*. Groot voorraad eischt groote sommen, en die staan weinigen ter beschikking. En dat kleinere ondernemingen van de groote afhankelijk zijn, is eene onloochenbare daadzak. De revolutie der jongste jaren in handel en scheepvaart, is hoofdzakelijk het werk van *»associatiën»*. Dit is natuurlijk. Vele krachten, doelmatig vereenigd en goed aangewend, werken beter en in wijder omvang, als verspreide krachten, die zich op verschillende wegen bevinden. Eene kolonne soldaten, die in rijen, digt gesloten, één verstandig bevel-hebber volgen, doen dikwijls meer dan een dubbel getal krijgslieden, die elk op zich zelve handelen.

Het gebeurt echter, dat associatie-ondernemingen in den beginne kwade dagen hebben of ook wel geheel en al mislukken, maar dan ligt de oorzaak daarvan in eene min goede samenstelling en berekening van het oorspronkelijke plan, of in eene verkeerde uitvoering. In geen geval mag men daarom de schuld op het principe van associatie laden. De les die men uit zulke mislukte ondernemingen hebbe te trekken, luidt eenvoudig aldus: *»vermijd de begane mislagen in de toekomst, doch werp het principe niet over boord!»* Het verbazende resultaat, de groote invloed en de duizeling wekkende omvang van vele groote ondernemingen zijn zoo vele vingerteekenen, wat wezenlijk *»practisch»* is en wat *»duurzame vruchten»* belooft.

Eene stad van handel en scheepvaart, die wil blijven bestaan in de concurrentie van den wereldhandel, die niet alleen haar standpunt wenscht te behouden, maar ook in aanzien doen toenemen, moet ook het middel willen, dat daartoe leiden kan.

In de eerste plaats moet zij haar aandeel in de *»stoomscheepvaart»* trachten te ver-

krijgen, en zich niet door de vrees laten afschrikken, dat de stoom de zeilvaart geheel verdringen, en *»ano»* de gewone schepen alle waarde ontnemen zal. Men weet toch, dat met de stoombooten ook de zeilschepen vermeerderen, en die het niet geloofd, moge aan Triest, Londen, Liverpool, enz. vragen of de stoombootscheepvaart ergens verlamde?

»Juist het tegendeel!» zal het antwoord zijn.

Dat ligt ook onder ieder begrip. De stoomvaart zal steeds haar eigen terrein behouden, doch volgens haren aard, verlevendigt en vermenigvuldigt zij het verkeer. Zij roept menige zaak in het leven, en dat leven komt zeer dikwijls ten goede van de zeilscheepvaart. Te onrecht ziet deze alzoo in stoom een verklaarden vijand. Hij is integendeel haar besten vriend. De ondervinding leert het. Maar zeker is zij het echter, dat vele ondernemingen thans alleen door den stoom kunnen gelukken. Het zijn die, wier welslagen hoofdzakelijk verbonden is aan *»regelmaat»* en *»spoed»*, terwijl *»goedkoopheid»* daarbij minder in rekening wordt gebracht, en van die ondernemingen is de stoomvaart dan ook reeds geheel meester. De zeilscheepvaart laat zich echter haar terrein niet moedeloos ontnemen. De nieuwere techniek in de scheepsbouwkunst bracht schepen in zee, die zeer snel zeilden. Zoo heeft men thans eigenlijk vier soorten van vaartuigen; 1o, gewone stoombooten, die het meeste kosten, doch het snelst varen; 2o, schroef-stoombooten, die minder kosten, minder bemanning vereischen en geschikt zijn voor regelmatige en *»tamelijk»* snelle vaart, en tevens tot het vervoeren van reizigers; 3o, schepen, die hard zeilen en veel kunnen laden, ten gevolge van hunnen eigenaardigen bouwtrant; 4o, de overige gewone zeilschepen. Alle vier hebben hunne bijzondere voordeelen en eigen doel en weg. (Vervolg hierna)

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam.

Wilhelmina, kapt. Whedemeijer, adres bij C. J. Leijner. — Sluit ultimo dezer.
Maria Johanna, kapt. Schaap, adres bij C. J. Leijner. — Sluit 12 April e. k.
Juno, kapt. J. A. de Lang, adres bij Gisius en Co. — Sluit 15 April e. k.
Wilhelmina Frederika, kapt. J. C. van der Veer, adres bij Gisius en Co.
Jan Visser, kapt. J. A. Driest, adres bij A. Hewitt.

ADVERTENTIE.

Societeit: De Vereeniging.

ALGEMEENE VERGAADERING op HEDEN AVOND om acht uren.
Huishoudelijke Werkzaamheden.

Ballotage.
De Secretaris,
(4711) A. T. KRUYTHOFF.

Societeit: De Uitspanning.

Algemeene Vergadering op HEDEN AVOND ten acht ure.
Ballotage. (4712)

De Vendumeester A. SALOMONS zal DINGSdag den 29sten dezer, des nade. middags 4 uren, ten huize aan de *Kromme Elleboogstraat* La. A. No. 129, publiek verkoopen:

Wel onderhoudene Meubelen, en hetgeen verder ten voorschijn zal worden gebracht; zijnde de Goederen op Heden en op den verkoopdag te bezigtigen.

Paramaribo, den 26 Maart 1853.
(4710)

Gedrukt bij J. C. MULLER A.